

GAZETA TRANSILVANIEI

Director :
GAVRIL POP

Intemeiată la 1838 de GHEORGHE BARIȚ

Apare de două ori pe săptămână

Redacția:
Brașov, Str. Regele Carol I. Nr. 36—38.
Telefon: 2440.
Administrația: Calea Victoriei 35.
Telefon: 2226.

Problema meseriașilor români

Neamul românesc s'a născut și și-a trăit epoca primei tinerețe la sate. Ba am putea spune, că aproape întreaga istorie sa până nu de mult, s'a împletit numai la țară. Acolo în liniștea patriarhală a munților și văilor, s'au desvoltat diferitele organizații politice, prin cari neamul nostru își manifesta dreptul la viața proprie națională. Vitregia vremurilor l-au făcut însă, să ajungă ciopârțit și împărțit sub mai multe dominații străine. Acestea, pentru a-și afirma într-o formă oarecare dreptul lor de stăpânire asupra maselor românești, au înființat diferite cetăți, devenite mai târziu orașe, populate cu conaționali de ai lor, sau chiar de alte naționalități, cu scopul vădit de a face cât mai multe breșe în blocul masiv românesc, spre a-l slăbi și a-i micșora rezistența față de noile orânduiri străine.

În aceste orașe se concentra întreaga activitate politică de stat, și ele constituiau niște centre de infiltrație, destinate să forneze puncte de sprijin în acțiunea de desnaționalizare pornită de diferitele guverne străine în contra neamului nostru. De aceea au trimis acolo funcționari de stat bine plătiți, cărora statul respectiv le-a pus la dispoziție mijloace din belșug pentru a se stabili și a-și alcătui gospodăriile bine înzestrate. Alături de aceștia, o foarte numeroasă clasă de comercianți și meseriași, se bucura de întreg concursul statului, formând osatura pe care se baza acel stat în lupta contra elementului românesc, lipsit de cele mai elementare drepturi.

Simțind pericolul ce-l așteaptă, multă vreme neamul nostru a putut rezista valurilor cutropitoare, trăind retras la sate și căutând să aibă cât mai puțin de-a face cu domniile dela orașe.

Mulțumindu-se cu puțin, își satisfăcea aproape singur toate cele necesare gospodăriei sale. Pentru lucrurile mai mari, în fiecare sat întâlneai țărani meșteri pricepuți la clădiri de case, constructori de căruțe, morari etc., și în fiecare casă găseai câte un războiu cu care își fabricau singuri țesăturile și cele necesare îmbrăcăminte. Din mâinile lor ieșeau adeseori adevărate opere de artă. Să ne gândim la frumoasele încrustări în lemn atât de artistice crestate, apoi la splendidele cusături românești ce trădau un gust de un rafinament deosebit la țărancile noastre, la minunatele bisericuțe de lemn ridicare de simpli meșteri țărani, etc. Și câte alte modeste încheieturi, în cari românul și-a dovedit capacitatea și spiritul său inventiv.

Progresele civilizației au avut o influență nefastă asupra întregii gospodării țărănești. Incetul cu incetul, țărânul a început a nu-și mai fabrica singur uneltele și lucrurile necesare gospodăriei sale, și s'a îndreptat spre oraș, unde în schimbul produselor agricole ce-i prisoseau, primea mărfuri mult mai scumpe dela negustorii și meseriași străini. Astfel toată truda românească mergea și îmbogățea pe orașenii exploatare.

Trezirea la o conștiință națională mai desvoltată, ce are loc pe la începutul secolului al XIX-lea, ne găsește cu aproape toate orașele noastre năpădite de streini. De aceea conducătorii neamului nostru din acea vreme, paralel cu lupta pentru scuturarea jugului străin și câștigarea independenței politice, și-au îndreptat eforturile lor și înspre cucerirea orașelor.

Deoarece la funcțiuni de stat nu se putea ajunge decât foarte greu, și de cele mai multe ori numai prin renunțarea la națio-

Noul Ministru al Germaniei la București

Manfred von Killinger

D. Manfred von Killinger s'a născut la 14 Iulie 1886 în localitatea Lindigt lângă Lossen (Saxonia). Familia sa este originară din Franconia și a fost înobilată la 1736. După ce a absolvit liceul, la 1904, Manfred von Killinger a intrat în marina militară. A luat parte la bătălia dela Skagerak, în calitate de comandant al unui torpilor. La sfârșitul războiului s'a înrolat în celebra brigadă „Erhardt”, care a luptat la început împotriva bolșevicilor, iar apoi pentru eliberarea Sileziei superioare, de bandele de teroriști polonezi. Manfred von Killinger a comandat o companie din acest corp de voluntari. Compania aceasta s'a distins în mod deosebit în lupta dela Annaberg.

În 1928, Manfred von Killinger se înscrie în Partidul național-socialist. Ocupă mai multe funcțiuni în organizația cămășilor brune și este conducător al S. A.-ului din Saxonia. După preluarea puterii devine prim-ministru al Saxoniei. În 1937 este trimis la San-Francisco în postul de consul general. În 1939 este înaintat la gradul de ministru plenipotențiar. cl. I, având însărcinări speciale. La 8 August 1940 este numit ministru al Reichului în Slovacia.

D. Manfred von Killinger este purtător al inșignei de aur a Partidului național-socialist și are gradul de Comandant superior de grup (Obergruppenführer al secțiilor de asalt (S. A.)

nalitatea română, nu ne rămănea decât lupta pe teren economic, spre a cuceri orașele. Importanța acestei lupte a fost sesizată în Ardeal între alții, și de marele Mitropolit Andrei Șaguna, care îndemna prin toate mijloacele pe Români, să se apuce de meserii. „Meseria-i plug de aur”, spunea cu adâncă înțelegere Șaguna, spre a-i determina să îmbrățișeze meseriile, care le-ar fi adus un câștig înzecit față de agricultură. Și totuși firea conservatoare a românului nu se prea lăsa înduplecată. E drept, că pe ici-colo au început a pătrunde și Români în unele meserii, dar destul de timid și într-o măsură extrem de mică.

Cam la fel se prezenta situația și în orașele de dincolo de munți. Cu deosebirea doar, că acolo meseriile fuseseră odată în

mâinile breslelor românești, de unde au fost scoase pe incetul de elementul semit și levantin, ajuns să schimbe cu totul aspectul vechilor orașe românești. Zădarnic a fost strigatul de alarmă al nefericitului genial Mihail Eminescu și al atâtor mari români naționaliști ca Vasile Conta, V. Alexandri, Bogdan P. Hașdeu, etc., ca să atragă atenția asupra pericolului ce ne amenința însăși existența ca neam. Plaga jidovească ne cutropise nestingherită orașele, și tindea să se infiltreze — în unele locuri reușise chiar — și la sate.

Astfel ajungem la Unirea cea mare, cu aproape toate orașele ocupate de streini, cari dețineau întreaga viață economică a țării. Marile prefaceri, cari au urmat actu-

(Continuare în pag. 6-a)

Dr. I. TANISLAU

Sărbătoarea Unirii

Amintirea zilei de 24 Ianuarie ne face să trăim clipe providențiale de înălțare, de inspirație și de eroism. Cartea neamului nostru cuprinde aproape numai jale și suferință, presărate ici și colo cu rare bucurii. Nu cred să fi existat alt popor, care să fi dus o luptă mai grea pentru a-și asigura existența ca neamul nostru, dela leagăn până în zilele noastre.

Din fragedă copilărie a fost despărțit de părinții săi, lipsit de ocrotirea lor și împărțit politicește de Milcov și Carpați. Cu forțele împrăștiate a intrat în vâltoarea luptei pentru existență. Așezat în „calea răutăților”, la porțile pe care toate geloziiile din lume le puteau deschide prin silnicie, partea neamului nostru a fost lupta fără de răgaz. Cu candela iubirii de Dumnezeu și a vegherii de ogor veciniei aprinsă, sub călăuzirea cuminte de voievozi milostivi, și-a putut infiripa prințre șiroaie de lacrimi și valori de sânge adăposturi pentru suflete și trupuri: Biserica și principatele cu dinastiile naționale.

Cele două principate erau unite de natură prin așezarea lor geografică, de istorie prin alcătuirea lor politică și de fire prin aceeași lege, limbă și simțire. Firește că în evul mediu, când s'au format, nu era încă coaptă ideea politică a organizării de state unitare naționale nici în Apus, nici în Răsărit. Instinctul obscur de conservare națională împingea însă neamul românesc spre unirea forțelor sale răslețite în fața invaziei popoarelor asiatice. Să ne amintim că cei dintâi Basarabi au stăpânit teritoriul în Transilvania, în Moldova și în Basarabia până la Marea Neagră. Deasemeni, Musafinii au stăpânit o parte din Transilvania răsăriteană, iar Moldova cuprindea Bucovina și Basarabia. Dacă unirea politică s'a făcut abia după 5 veacuri, cauza a fost concepția despre stat din vremea aceea, precum și împrejurările externe vitrege. Amăsurat concepției de stat generalizată în evul mediu, dinastia era una cu statul, iar țara privită ca proprietatea dinastiei. Cât timp a dăinuit această concepție, Muntenii nu s'au sfiit să-și verse sângele în luptă, cu frații lor din Moldova într'un timp când toate energiile neamului ar fi trebuit să fie unite pentru apărarea comună. Cât de adânc înrădăcinată a fost această concepție, se poate constata și din atitudinea lui Ștefan cel Mare. După ce a intrat în Muntenia și a alungat pe Domnul aliat cu Turcii, nu s'a atins de țara moșie a Basarabilor ca s'o alăture Moldovei, ci a așezat pe tron un alt vlăstar al dinastiei Basarabilor.

Dușmanii neamului încă au făcut tot ce le-au stat în putere ca să împiedece concentrarea puterilor și unirea energiilor românești sub același steag. Mihai Viteazul, intrupare a izbăvirii divine, printr'un iureș în cetatea asupritorilor și printr'o minune pe care numai cugetul legat de misterul Providenței o poate tălmăci, restatornicește pentru o clipă vechea și legiuita legătură a neamului. Izbânda lui însă pierce ca un prea frumos vis odată cu ivirea zorilor și mucenicia lui acoperă cea mai glorioasă pagină din istoria neamului cu sângele unui nou ideal jertfit. Dumnezeu însă pare că ne-a vestit atunci că visul nostru nu va fi până la sfârșit fără izbândire. Adâncind taina credinței și a nașterii creștine, neamul aștepta răscumpărarea înfrângerii și învierea într'un măriri a croului mucenic.

(Continuare în pag. 6-a)

I. MOȘOANU

Minte și inimă românească

O carte de căpătâi

„Biserica și Mișcarea Legionară”

de Preot Ilie I. Imbrescu

Mișcarea Legionară este o mișcare nu numai naționalistă — adică isvorită din și pentru nevoile și realitățile neamului, chiar dacă concepția ei de viață are puncte asemănătoare cu ale celorlalte mișcări de acest fel, ci e și o mișcare creștină, de reîncreștinare, cece o așază pe un plan superior tuturor celorlalte mișcări. Ea este mișcarea „generației harului” — o generație tânără, dar care nu se limitează la o vârstă, ci cuprinde în ea pe toți cei curați, cari pot fi rase alese ale harului — împotriva unei generații „iudeo-masonice”.

Și cât de bucurători trebuie să fim, cei ce supraviețuim pe urma jertfelor acestei generații, că am avut-o. Căci multe țări și-ar răzima nădejdele de bine pe umerii unor asemenea generații, dar nu le au.

Ea a pornit printre tineret, în suflul cărui n'a întunecat privirea spre Cer, nici corupția, nici compromisul, nici diferite concepții atee, pe cari din nenorocire le-a auzit prea adeseori, chiar de pe catedrele universitare.

Lupta mișcării a început „dela și pentru sfințenie”. Căci unul dintre primele deziderate ale mișcării studențești, formulat la toate congresele alături de numerus clausus, a fost dorința de-a aduce dubul lui Hristos în universitate. În repetate rânduri au cerut studenții ca să aibă biserici, duhovnici bine pregătiți și anul universitar să se înceapă cu slujbă religioasă. Iar punctul culminant din manifestarea fondului creștin din inimă studențimii a fost lupta de a pune o sfințită cruce la mormântul eroului necunoscut. Toate aceste dorințe atât de nobile, e de necrezut să spui că în țara românească, au întâmpinat atâta neînțelegere și împotrivire. Aci este o mare pricină a marelui rupturi dintre generații. Una care l-a căutat pe Hristos a înțeles inna neamului, alta care l-a îndepărtat și n'a înțeles ce vrea neamul de mâine.

Mișcarea Legionară se află pe linia creștinismului nostru autentic, adică a ortodoxismului nostru. Din acest ortodoxism a scos ea misticismul, prin care a miresmuit și a dat putere de jertfă luptei naționaliste.

Ea nu vrea să se suprapună Ortodoxismului și nici Bisericii. Capitanul a spus când a fost vorba despre legătura cu Biserica, următoarele:

„Facem o mare deosebire între linia pe care mergem noi și linia Bisericii Creștine. Linia Bisericii este cu mii de metri deasupra noastră. Ea atinge perfecția și sublimul. Noi prin acțiunea noastră, prin toate faptele și gândurile noastre tindem către această linie, ne ridicăm spre ea, atât cât ne permite greutatea păcatelor cărni și condamnarea la care am fost sortiți prin păcatul originar”. (Pentru Legionari, pag. 393—394).

Ea nici n'a încercat să corecteze sau să falsifice învățăturile Bisericii, nici să abroge vreo parte din Biblie, cum încerca d. A. C. Cuza și mișcarea sa.

Dacă unele din faptele legionare de până acum par a contraria vreo conștiință creștină, trebuie să șinem seama de factorii externi cari le-au determinat.

Trebuie să nu uităm că Satana era așa de mare, încât nu putea fi răpus altfel. Dealtfel multe sute de legionari au căzut, fără nici o judecată oficială și con-

știința creștină nu s'a sesizat și nici nu s'a auzit vreo condamnare oficială a făptașilor. Și atunci, de ce să aplicăm două măsuri deosebite?

Dar am credința, pe care o poate câștiga oricine citește cărțile de bază ale Legionii, că intima atitudine a Capitanului era: „Biruința răului prin bine și nu prin rău”.

Legătura Legionii cu Biserica se poate observa și din numărul mare al preoților, cari au intrat în școala ei și au suferit prigoana. Cred că după studenții, cei mai mulți cari au îmbrățișat sau au simpatizat cu Mișcarea Legionară, au fost preoții. Erau atât de mulți încât guvernării, la un moment dat, acuzau Biserica și mai ales pe preoții tineri că sunt dușmanii statului. De aci svârcolirea lor de-a amesteca Biserica în crimele lor, prin așezarea patriarhului în fruntea lor. A fost silită Biserica să acopere sau să tacă atâtea rele.

Legătura între Biserica și Legionă a fost reală, deși nu oficială. A fost o legătură „de profundis”, ale cărei roade așteaptă acum să se vadă. Căci problema de căpetenie a Legionii și a Bisericii este formarea omului nou. Mijloacele de formare a acestui om, folosite de legionari, sunt: a) Postul și rugăciunea; b) Spovedania și cuminecătura; c) Zidiri de Biserici; d) Spiritul de jertfă; e) Confundarea vieții personale cu idealul.

Ori tema și apelul acesta la învoire, la desăvârșire, le găsim pe fiecare pagină din Scriptură. Religia creștină nu cere numai admiratori ai lui Iisus, ci caută să formeze ucenici, adică următori prin viața și faptele lor ai Mântuitorului. „Fiți desăvârșiți precum și Tatăl vostru cel din cer desăvârșit este”.

Preot VASILE COMAN

Din „Cântarea României”

de Alexandru Russo

„Care e mai mândră decât tine între toate țările semănate de Domnul pe pământ? Care alta se împodobește în zile de vară cu flori mai frumoase, cu grâne mai bogate?”

Nu ești frumoasă, nu ești înavuțită?... N'ai feciori mulți cari te iubesc? N'ai cartea de vitejie a trecutului și viitorul înaintea ta?... Pentru ce curg lacrimile tale?..

Poporul tău era îndrăgneaș ca vulturul, războinic și trufaș ca taurul neînjugat... Rămasu-ț-au oare numai umbra puterii și aducerea aminte a vitejiei tale?..”

„Inima și țaria sufletelor bărbate!... temelie dreptului și a slobozeniei nu pier în veci. În orice inimă rămâne un gând ascuns, un loc unde sămânța bună încolțește... popoarele își pierd sfaturile și rățăcesc din calea dreptății sau adorm în durere, dar nu pier”.

Nu mai cei mișei și cei răi în cu străinii ca și apăsătorii”.

„Neamurile toate s'au cunoscut între sine... limbele toate s'au îmbrățoșat... Nu mai pe tine, țară de jertfă, pământ de sânge și de durere, nu te cunosc... mare ț'au fost fala... dar amară îți este răstignirea... Doamne, depărtează paharul...”

„Noi săracii de legi, ca să păstrăm moștenirea aceasta, sau ca să o luăm înapoi când ni s'au răpit, trebuie: o mare stăruință și priveghere, jertfe necumate și o unire strânsă între oamenii din același sânge... astfel ca toți să stea pentru unul și unul pentru toți”...

„Cinge-ți coapsa, țară română... și-ți întărește inima... miază-noapte și miazăzi, apusul și răsăritul, lumina și întunecul, cugetul disbrăcător și dragostea s'au luat la luptă... Urlă vijelia de pe urmă... duhul Domnului trece pre pământ!”...

Opinii străine despre arta românească

Succesul orchestrei Filarmonice Române la Praga

Praga (Ceps). — Concertul Orchestrei Filarmonice din București, care a avut loc în ziua de 5 Ianuarie 1941 la Opera Germană din Praga, dirijat de maestrul George Georgescu, a avut un mare ecou în presa pragueză. Toate ziarele au publicat lungi reportajii, toate foarte elogiatoare.

Marele cotidian praghez „Narodni Politika” subliniază cultura remarcabilă a orchestrei filarmonice românești și scrie: „Orchestra, dirigenții Georgescu și tânărul compozitor Dinu Lipatti, au obținut un mare succes”.

„Ceské Slovo” scrie că „Orchestra Filarmonică din București este interpretul cel mai fidel și cel mai indicat al creației muzicale naționale românești și că pentru cunoașterea mai de aproape și propagarea muzicii moderne românești (orchestra a executat opere de G. Enescu, Sabina Drăgoi, P. Constantinescu, D. Lipatti) acest concert a realizat mult”.

„Lidové Noviny”, într'un lung reportaj aduce elogiul d-lui George Georgescu, caracterizându-l ca pe „un dirigent cu mult temperament și înaltă cultură muzicală și orchestrei lui, o orchestră de un mare format, care face cinste artei muzicale românești”.

Ziarul „Vecer” scrie: „Orchestra Filarmonică Română a lăsat la Praga o foarte bună impresie și a fost primită în modul cel mai călduros”.

Ziarul „Narodni Prace” caracterizează pe compozitorul și pianistul Dinu Lipatti ca fiind o mare speranță a muzicii românești și menționează rolul important al dirigentului George Georgescu în conducerea admirabilei orchestre bucureștene.

„A-Zet” scrie: „Auditorii au răsplătit talentul muzical al compozitorului și pianistului Dinu Lipatti cu aplauze spontane și însuflețite. Oaspeții bucureșteni au primit o răsplată meritată pentru pregătirea îngrijită și ținuta serioasă cu care s'au prezentat”.

„Dacă dușmanul vostru va cere legămintele rușinoase dela voi, atunci mai bine muriți prin sabia lui, decât să fiți privitori împilării și ticăloșiei țării voastre. Domnul părinților voștri însă se va îndura de lacrimile slugilor sale și va ridica dintre voi pe cineva, carele va așeza iarăși pe urmașii voștri în volnicia și puterea de mai înainte”.

Din „Testamentul lui Ștefan cel Bun, Domnul Țării Moldovei”.

„Triste și jalnice ar fi hronicele române, dacă din timp în timp nu s'ar arăta pentru mângăerea făloasă și susținerea neamului câte un soare luminos ce se cheamă Ștefan, Petru, Vlad, Mihai, Basarab, Alecsandru, Vasilie, câte un om care își răpune capul, câte un scriitor duios, care se pare a plânge când strigă din fundul inimii ca M. Costin: „a lăsa iarăși nescris, cu mare ocară înfundat neamul acesta de o seamă de scriitori, este inimei durere”.

ALEXANDRU RUSSO („Amintirile”).

Schițe critice

GHERGHINESCU VANIA; PRIVIGHETOARE OARBĂ

Spațiul redus de care dispun aci nu poate fi deajuns pentru a prezenta în întregul ei poezia lui Gherghinescu Vania. Pentru că trebuie loc pentru a descifra toate desfășurările răbdurii a unui talent care, modest prin pretenție ca și omul unde s'a înșabat, este autentic prin vocație și sovăitor prin realizare, înaintând de jos în sus și împlinindu-se pe sine într'un uers treptat și progresiv. Poezia lui Gherghinescu Vania, a cărei analiză mai curvinoasă voi face altădată, e o îndelungă răbdare. Primul volum, *Drumul lung pe nume*, prevestea tocmai răbdarea

la care și înhămaso poetul Pegasul și aducea câteva frumoase răsărite literare parțiale într'o formă pur tradițională, cu puternice influențe eminesciene în teme atmosferă, vocabular și tonalitate. Trezându-se volumul următor, *Amponul de azur*, poetul era, după cinci ani, desbărat de copleșitorul tribut plătit înaintașului său mai mare și, cu palide reminiscențe din T. Arghezi, personal totuși, și cu o inspirație mai bogată și mai adâncă. *Privighetoare oarbă* reprezintă maturizarea talentului liric al lui Gherghinescu. Culegerea aceasta de 45 de poezii este un pas

hotărâtor înainte, o perfectă coacere a fructelor pe care le-a rodit încet și atent poetul.

Gherghinescu Vania, care a născut prin a fi tradiționalist, adică scriind o poezie clară și clasică, în fond și formă, înotând chiar în clișeele mult uzate ale romantismului posteminescian și în banalități verbale, are o sensibilitate modernă totuși, care a știut să-și făurească o formă personală în cadre moderne. Fără a fi accentuat modernist, pentru că nu e nici hermetic, nici suprarealist, stilul poeziei lui a evoluat cu *Amp nului de azur* și a devenit cu culegerea prezentă un tradiționalism evoluat, modern putem spune, fără teama de a părea contradictoriu, fapt ce-l înrudește pe linii mari cu acel tradiționalism superior și fructuos reprezentat în poezia mai veche de Nichifor Crainic și V. Voiculescu, în cea mai nouă de N. Milcu și Radu Gyr, fără ca poetul nostru însă să fie inspirat de aceștia. E vorba numai de o largă clasă poetică, a celor

creatori pentru care punctul de plecare al unei forme poetice nu poate avea rădăcini decât în tradiție, dar care nu se lasă covârșiți sau subjugăți de ea, ci o înviorază, dându-i aura de nouitate necesară artei, clasă poetică în care se încadrează poetul nostru.

Dacă în *Drum lung* poetul era cam unilateral, trăirea sa lirică învârtindu-se aproape exclusiv în jurul iubirii ca temă unică, toate icoanele realității nefiind văzute decât prin prisma acesteia, încă din *Amponul de azur* orizontul lui se lărgeste, personalitatea lui îmbrățișează teme noi, care se înmulțesc încă mai mult în *Privighetoare oarbă*. Așa, pe lângă iubire și iubită, poetul își aruncă antenele interioare în finuturi noi, în natura contemplată obiectiv, în muzică, în necunoscut, în aspectele realiste ale vieții (vezi spre ex. *Țigănci cu flori*), în moarte sau în Dumnezeu. El e un credincios și vibrează mistic și fiorul iubirii și adorației de Dumnezeu străbate creația sa în poc-

16 luni de război german pe mare

Berlin, 26. — Sub titlul „16 luni de ofensivă maritimă”, contra-amiralul Luetzow publică o dare de seamă asupra situației strategice pe mări a Germaniei, expunând un rând de puncte noi de vedere.

La începutul războiului, scrie contra-amiralul german, Reichul a dispus de 22 distrugătoare, văzându-se în fața a 252 distrugătoare engleze și franceze. În această proporție de puteri, autorul vede de-a vază decisivă pentru aceea, că Germania n'a voit și nici n'a dorit războiul cu Anglia.

Cu atât mai impresionantă sunt succesele germane. Pentru a imprumuta argumentelor sale un efect mai mare, amiralul Luetzow operează în primul rând cu cifrele oficiale engleze. Amiralitatea britanică a recunoscut pierderea a 450.000 tone de vase de război. Flota germană de război număra la începutul războiului numai 290.000 de tone, dintre care au pierit 70.000 tone. Trebuie luat în vedere faptul că aceste succese au fost înregistrate, în mare parte, înainte ca operațiunile terestre să fi adus Germaniei posesiunea coastelor atlantice dinspre Capul de Nord până la Golful Biscaya. Secretul marilor succese ale marinei germane de război, amiralul german îl vede în spiritul ei ofensiv. În tot timpul celor 16 luni ale războiului, marina germană de război a fost ofensivă; fapt ce reiese dintr-o comunicare mică făcută acum prima dată în publicitatea germană. Ținându-se seamă de minarea puternică a rutelor maritime engleze de transport din primele luni ale războiului, Englezii și-au exprimat presupunerea că în timpul nopții, avioanele germane ar fi așezat minele acesteia de-a lungul coastelor engleze. Acum se comunică (dinspre partea germană, că pe atunci această presupunere engleză n'a fost combătută din motive ușor de înțeles, în realitate însă minarea a fost efectuată de către puținele distrugătoare germane.

Cum era de așteptat, articolul nu cuprinde nici-o indicațiune asupra sporului înregistrat între timp al marinei germane de război. Bilanțul primelor 16 luni oferă în schimb un prețios punct de sprijin pentru posibilitățile date marinei germane, care constau atât în pozițiunile mai bune, cât și în proporțiile de puteri mai favorabile față de Anglia, ale cărei pierderi întrec în mod esențial pe cele germane și care nu mai are la îndemână flota franceză. Posibilitatea colaborării intime dintre marina germană de război și a flotei aeriene germane, sporește la rândul ei deasemenea puterea combativă germană pe mări.

Dela Administrația Financiară

La contractele de consignație, contribuția excepțională 2% se percepe la toate facturile cu care se trimit mărfuri spre vânzare în consignație.

Desigur, aceste mărfuri trebuie însoțite de facturi sau note de livrare timbrate.

În consecință, la prezentarea contractului de consignație la viză se va percepe numai împozitul proporțional de timbru, contribuția excepțională urmând a se percepe la transferul efectiv al mărfurilor, la livrarea lor dela consignat la consignatar.

me ca Pășul dorului meu, care se termină atât de frumos:

Mă voi aseza de acum în genunchi.
Sub bolțile — glugă —
Și cu gândurile toate mănunchiu,
Voi fi numai rugă.
Sau Pentru liniște, din care citez tot finalul:
Pentru liniște și pentru chin,
Pentru viețile cari pleacă și vin,
Pentru zvonul din suflet și din porumbiști

Trebuie, Doamne să exiști!
Dar ce interesante și frumoase sunt aceste două poeme: *Audiție din Saint-Saens* și *Fragment dintr-un recital de pian*, în care poetul a izbutit să transcrie în cuvinte ceea ce a evocat imaginația sale două opere muzicale. Ele sunt traducerea muzicii în poezie, fenomen nu prea obișnuit, mai ales la poezii noastre prea puțin familiarizate cu muzica. Mai ales în cea dintâi poemă, poetul a redat în mod ma-

Muzeul Redepșeptării Naționale și monumentul Ini Andrei Mureșanu

Unde s'a oprit inițiativa pornită în anul trecut și unde sunt fondurile adunate?

Brașov, 26. — Orașul nostru, care nu are un monument al eroilor, nu posedă nici o statuie a lui Coresi, a lui Barișiu sau a lui Andrei Mureșianu.

Cu toate acestea, există în acest oraș o casă în care a locuit autorul strofelor entuziaste ale lui „Deșteaptă-te Române!”, fiind focul unde Andrei Mureșianu și-a petrecut ultimii și cei mai necăjiți ani, casa durerii.

Revoluția dela 1848 nu-și arătase imediat roadele, așa cum au sperat în involburarea lor sufletească tinerii ce pregătiseră marea adunare dela Blaj și opoziția armată împotriva împărilor și atacurilor maghiare. Bărnuțiu rățacea prin locuri streine, iar Iancu își doinea din fluier, pe culmile Zarandului, pustiul și durerea sufletului.

Mureșianu, după ani de eforturi pentru a-și menține firea întreagă, se lasă doborât de amara deziluzie, coborând în noaptea unui negru pesimism, din care nu l-au putut scoate nici îndemnul prietenilor, nici cele ale familiei. Se stinge ca o candelă la orele 10, în seara de 24 Octombrie 1863, în casa prietenului său, Costică Secăreanu, fost prefect al legiunei române din Tara Bârsei, îngânând „Intru Nașterea Fecioarei!”

În casa de unde Mureșianu a făcut ultimul său drum, către cimitirul din Groaveri, rămâne să suporte mai departe diferite stăpâniri, până ajunge la urma căminului de odihnă pentru ucenicii unui cărnătar.

Pe această casă, la 24 Ianuarie 1934, „Astra” brașoveană a aplicat o placă de marmură cu un evocator text comemorativ.

UN MONUMENT LUI ANDREI MUREȘIANU ȘI UN MUZEU AL „REDEȘTEPTĂRII NAȚIONALE”

Ideea răscumpărării casei în care a trăit și a murit Andrei Mureșianu, ca și ideea ridicării unui monument al bardului ardelean, a preocupat în mai multe rânduri cercurile noastre intelectuale. Ținutul Bucegi, a colectat chiar sume importante în acest scop.

Se stabilise că monumentul ar urma să coste aproximativ 16—18 milioane, și trebuia să reprezinte pe poet în postura care să fixeze cât mai bine pe luptătorul național, iar detaliile ornamentale să scoată în evidență caracterul de îndrumătoare a luptei pentru redemptarea națională românească, a operilor sale. Punctul de inspirație îl constituiau versurile din „Deșteaptă-te Române!” Același monument urma să fie așezat în rondoul cuprins între palatul Tribunalului și clădirea Poștei.

Casa cumpărată din aceleași fonduri, urma să devină un muzeu al Mureșianului și respectiv al luptelor de redemptare națională din Ardeal, cuprinzând o vastă bibliografie a luptelor naționale, unde să se găsească scrieri, cărți și documente în legătură cu mișcările naționaliste române din provincia transilvană. Împrejurările au făcut, ca lumea să nu mai vorbească despre acest plan, pentru că, precum am mai spus, s'au strâns fonduri importante.

Sugerăm ideea, ca să se reactualizeze această chestiune închisă, spre a fi dusă la bun sfârșit.

Dacă această pioasă și înălțătoare inițiativă ar putea fi rezolvată cu succes, s'ar putea trece la ridicarea unei troițe pe câmpia de lângă Codlea, unde a poposit în tabără Mihai Viteazul, apoi la ridicarea troitelor închinat lui Petru Rareș, Șerban Cantacuzino și altor domni al căror nume e legat de istoria Brașovului.

DEM. RADULESCU

Suferința fraților de peste hotare

Atrocitățile Grecilor împotriva Aromânilor se țin lanț

Senzaționalele comentarii ale presei italiene

Roma, 24. — Întreaga presă italiană publică lungi articole și corespondențe relatând și infierând atrocitățile comise de greci împotriva Aromânilor.

„Il Popolo d'Italia”, povestește lungul șir de suferințe pe care trebuie să le îndure Aromânii supuși celei mai groaznice dintre prigoane. Ziaristul italian, citând mărturiile ale macedonenilor scăpați de sub teroarea guvernului grec, arată cum sute de familii aromânești își văd uciși părinții, soții și copii, iar membrii rămași, supuși unui calvar care are ca scop evident exterminarea uneia din cele mai puternice și mai mândre populații din Balcani.

CAZUL TÂNARULUI SOTIR ARAIA

Ziarele italiene relatează apoi gesturile

corneliene ale tinerilor macedoneni care preferă să se sinucidă decât să ia armele pentru prigonirii lor de totdeauna, împotriva fraților lor de sânge italieni. Este citat cazul tânărului Sotir Araia, fiul unui profesor dela liceul român din Salonic, care își făcuse studiile la București, unde luase și diploma în științele economice și industriale, și care a preferat să se sinucidă, decât să meargă împotriva Italianilor, nevoind să dezerteze ca să nu-și expună părinții persecuțiilor. Pilda lui Sotir Araia a fost imitată și de alți tineri aromâni.

Toată presa italiană scoate în relief, publicându-l aproape în întregime, articolul publicat în săptămânalul „Armatolii”: „Noi credem”, ca și mesagiul adresat soldaților italieni de către Aromâni, și publicat de ziarul „Macedonia” din București.

gistra tot ceea ce sugerează plastic acel formidabil poem simfonic al lui Saint-Saens, *Dansul macabru!*

Poetul se nătreabă în prima poezie a culegerii acesteia:

Izbuti-voiu până la urmă să prind
Cântecul viu
Pe care îl simt undeva, în adânc, clo-

cotind,
Cum simte cămila izvoru 'n pustiul?

Trebuie muștrătat poetul pentru atâta timidă modestie. Nu pentru viitor se pune întrebarea, ci pentru prezent și anume cu un răspuns afirmativ. Căci într-adevăr Gherghinescu Vania a captat acel cântec viu, liric, care asemenea izvorului, ascuns simțului comun, se revelează doar alesului, poetului. A izbutit să-l prindă și să-l redea în câteva poeme, cum sunt cele citate mai sus, ori cum e *Acasă*, suavă și tristă poezie a amintirii și a desrădăcinării, sau *Sborul șoimului*, poezie de par-

fum tare, parnasian, amintind pe Leconte de Lisle din *Le sommeil du Condor*, dar cu altă idee poetică aci, tocmai contrară, aceea a nostalgiei pe care pământul natal o exercită asupra sufletului avântat al gânditorului care plutește în înălțimile cugețării. Căci șoimul din poezie nu-i decât simbolul pentru ființa superioară care a fost Nae Ionescu, căruia poezia îi și este închinată.

Trebuie să subliniez și evoluția lui Gherghinescu în imagism. Inventivitatea sa a căpătat elan și mai multă prospețime decât în al doilea — și mai ales primul volum! Deasemeni, imaginile sale au acum un contur mai viguros și mai concret și mai sugestiv. Nu mă pot opri de a cita catrenul *Jernii*, cu imaginea ninsorii, solemnă și gingașă laolaltă, oricât de paradoxal ar părea:

me ca Pășul dorului meu, care se termină atât de frumos:
Mă voi aseza de acum în genunchi.
Sub bolțile — glugă —
Și cu gândurile toate mănunchiu,
Voi fi numai rugă.
Sau Pentru liniște, din care citez tot finalul:
Pentru liniște și pentru chin,
Pentru viețile cari pleacă și vin,
Pentru zvonul din suflet și din porumbiști

Unirea noastră sufletească

Zilele mari în viața unui neam au obârșia în împlinirea unor fapte mari. Dar valoarea lor constă nu numai în comemorarea faptului istoric împlinit, ci și în împlinirea poruncilor mari care se desprind din ea pentru ziua de mâine. Un praznic național este un pisc, de pe care se privesc zarea, nu numai îndărătul istoriei, ci și înainte, croindu-se din firele de aur, pușine sau multe câte le are un popor, îndrumările lui de mâine. În aceste zile suntem ca niște scafandrieri ai istoriei și căutăm în adâncul ei izvorul de țarie al neamului și lumii călăuzitoare pentru viitor. Acest simțământ îl încearcă iarăși conștiința noastră la ziua Unirii.

Darul de unire și libertate a răsădit îndelung în toate unghiurile pământului românesc. Istoria noastră, scrisă mai mult cu sânge în războaie, decât cu creneală în cărți, e istoria năzuințelor de unire.

În jurul acestui gând s'au polarizat toate puterile unui neam și din împlinirea lui s'a scris cea mai măreață epopee a vitejiei eroilor lui.

Apărut ca un străfulger luminos, prin unirea de-o clipă a lui Mihai Viteazul, el n'a mai încetat să ardă și să lumineze cerul conștiinței românești. A stat ascuns în noi, ca un talisman prețios, s'a urzit în ființa noastră și nu ni l-a mai putut smulge nimeni.

L-au apărut arcașii și dorobanșii. L-au legitimat cronicarii în hrisoave vechi, l-au propovăduit plădicii cărturari, în predoslovii de biblii și cazanii, l-a cântat poezia cultă și populară, iar la „plinirea premii” conducători înțelepți ai celor două țări, Moldova și Muntenia, au început înfăptuirea lui. Înțelepciunea conducătorilor de atunci și dorința de unire, care clotea în inimile tuturor, a fost binecuvântată de Dumnezeu și a început plinirea la 24 Ianuarie 1859.

Oricine citește povestea neamului nostru și vede isbeliștele și premurile nitrege prin care a trecut, nu poate să nu simtă cum o Ființă mai presus de oameni și de premii l-a ocrotit.

Unirea sufletească între fiii unui neam n'a cunoscut nici granițe, nici legi de împărțire. Carpații n'au fost prăjmași acestei uniri, ci leagănii în care purtătorii ei își purtau dorul. Tratatetele de pace, când o nesocotesc, nu o pot stinge, ci o aprind mai mult.

Astăzi, când pentru neamul nostru, acest gând a fost pus iarăși pe roata infrângerii, după scurtă vreme de împlinire; când trupul țării e sfărtecat și rănit până în inima lui, gândul unirii sufletești, destrămat în cei câțiva ani de unire politică, trebuie să erdă mai viu, să răzbească împotriva tuturor prăjmașilor dintre frați și la lumina lui să se desfășoare toate acțiunile noastre.

„Poruncă nouă las nouă, ca unul pe altul să vă iubiți”. Ioan XIII. 34.

Dacă această poruncă lăsată de Fiul lui Dumnezeu omenirii nu se poate împlini între neamuri, ca să trăiască în armonie, ea nu poate fi uitată nici o clipă de fiii aceluiși neam.

Iubirea fratelui tău aduce unirea sufletească și aceasta rodește unirea tuturor fiilor unui neam în granițe, cari cuprind în chip firesc trupul și sufletul neamului.

Porunca mare a zilei de 24 Ianuarie este: Români iubiți-vă și vă uniți „în cuget și simțiri!”

Pr. J. C.

Peste vaea omeneștilor plângeri,
La ora când nu poți somnului să te smulgi,

Au trecut — se vede — stoluri de îngeri
Și din aripi li s'au scuturat fulgi.

Înceind, voi mai semnala muzicalitatea poeziei acesteia, poezie directă și sinceră, de sensibilitate nudă, dar și artistă, cu efecte melodice în cuvinte. Așa spre exemplu în strofa următoare:

Arbori — în bătaea vântului,
Legănați pe nevăzute tonuri,
Cădelnițează smirna frunzeilor moarte,
În larguri, pe fața pământului

pictura și muzica se impresă în suflet și desăvârșită.

Privighetoare oarbă e o călugăre, care nu poate decât să încante pe un subțor de poezie aleasă.

OCTAV ȘULUȚIU

Technica războiului

In cel mai vechiu imperiu din lume

Impărăția Soarelui răsare, Japonia, a împlinit 2600 de ani.

O mitralieră care aruncă 9075 gloanțe pe minut

Japonia a sărbătorit cea de a 2600-a aniversare a întemeierii imperiului. — cel mai vechiu din lume. Este logic să-și pună fiecare această întrebare: Oare prin puterea cărui miracol acest imperiu temut a isbutit să supraviețuiască tuturor grelelor încercări, înlăturând primejdiile care au prăbușit imperiul grecesc, supremația romană și atâtea alte popoare înfloritoare?

Secretul acestei îndelungate conservări a poporului japonez trebuie căutat în nesfârșitele lui resurse de rezistență.

Japonia a avut întotdeauna o întâietate în toate ramurile de activitate omenească. În domeniul artei și al științei și-a câștigat admirația întregii lumi: concepțiunile artiștilor japonezi, întotdeauna delicate și duioase, au fost motivul de inspirație al poezilor și compozitorilor din aproape toate țările lumii. Poezia și pictura japoneză exprimă viziunea încântătoare a unei țări-paradis, unde visul și realitatea se îngână cu parfumul îmbătător al covoarelor nesfârșite de flori.

PUTEREA MILITARA

Cu totul altfel trebuie să se vorbească despre tehnica, uneori foarte originală, al cărei progres nu poate avea concurență.

Forța militară este aceea care, — după cum au dovedit-o și evenimentele recente, — mai mult decât orice poate asigura destinul unui popor care este convins că nu trebuie să moară. Cunoaștem faimoasa armată japoneză din pildele istorice pe care ni le-a dat, totuși este bine să ne reîmprospătăm câteva aspecte ale acestei forțe temute a Extremului Orient.

Până la 1868, Japonia dispunea de trupe federale, alcătuite din samurai, în serviciul marilor căpetenii provinciale. Dar în 1875 a fost introdusă conscrierea obligatorie și astfel a fost pusă la punct o armată complexă și bine înzestrată. După legea din 1889, care dădea o ultimă și definitivă rețușare forței războinice a Japoniei, a fost constituită o armată după tehnica germană, având în frunte pe generalul german von Muhl, care purta titlul de consilier militar al armatei.

Puterea marinei de război, organizată prin 1880, s'a dovedit tot în acești ani din urmă prin acțiunile întreprinse în stil mare. În concertul marilor puteri maritime, Japonia ocupă actualmente locul al treilea, dând astfel mult de gândit celor ce ar îndrăzni să o sfideze.

Încă la sfârșitul secolului trecut, Japonia dispunea de un puternic mecanism de război, care a fost pus în curent cu ultimele noutăți ale tehnicii. Este foarte semnificativ faptul că, deși a adoptat în linii generale tehnica europeană, marina de război japoneză și-a perfecționat mijloace prin invenții proprii, de foarte mare importanță, care au făcut o adevărată revoluție în acest domeniu.

Ne vom limita aci să încreștăm câteva observațiuni în acest domeniu, după studiile câtorva încercați conducători de basteimente și grupuri militare tehnice.

9075 DE LOVITURI PE MINUT

Tehnicienii japonezi au perfecționat mitraliera, această armă fiind socotită drept cea mai utilă, atât în aer cât și pe pământ.

Inventatorul Jashitaro Schimizu a prezentat un nou tip de mitralieră, pusă în funcțiune de un motor cu benzină, pe care a definit-o drept cea mai formidabilă și ucigătoare dintre armele moderne. Se spune că acest tip de mitralieră nu face șgomot, deoarece nu se întrebuițează praful de pușcă. Teava este înlocuită cu un disc rotativ pus sub acțiunea unui motor cu benzină cu o viteză enormă. Forța centrifugă a discului rotativ, cu ajutorul unui dispozitiv special, eliberează cartușele care vin apoi proiectate pe o traiectorie razantă. Noua mitralieră, destul de ușoară, a aruncat în timpul încercărilor recente 9075 gloanțe pe minut, cu o viteză inițială extraordinară și cu o putere de pătrundere de patru ori mai mare decât a proiectilelor dela mitralierele obișnuite.

Adaptată la aeroplan, această mitralieră poate lua energia motrică dela motorul avionului.

ȘI O INVENȚIE AMERICANA

O revistă militară străină scrie că și un inventator american se ocupă de punerea la punct a unui astfel de tip de mitralieră, dar numai japonezul a isbutit deocamdată să o pună la punct.

Americanii au pus la îndoială această revoluționară invenție japoneză, după cum pun la îndoială dealtminteri toate celelalte mari invenții ale Japoniei. Este deajuns să amintim aci un fapt care dovedește mentalitatea specială a americanilor de a vedea cu ochi răi tot ce au alții bun.

În timpul încercării unor vase de război japoneze, s'a întâmplat o mare nenorocire. Un taifun a zdrobit una dintre nave, scufundând-o. Americanii au făcut un caz extraordinar pe acest motiv, încercând să scadă prestigiul marinei de război japoneze.

Judecata este pripită, deoarece criticii japonezi uită că aceste cicloane înspăimântătoare, din fericire necunoscute în zonele apelor europene, ating uneori viteza de 300 km. pe oră, producând o presiune a aerului egală cu a unei bombe de mare calibru.

Forțele armate japoneze dispun de cele mai moderne mijloace tehnice furnizate de o industrie mare, în domeniul artileriei, aeronauticii, radio etc. Foarte importante și interesante amănunte au fost cunoscute de abia acum în urmă cu privire la progresul japonez în domeniul chimiei. Fie în scop terapeutic în laboratoarele spitalelor, fie în scop de război în stabilimentele militare, chimistul japonez și-a ocupat un loc printre primii în lume.

DESCOPERIRI ÎN DOMENIUL CHIMIEI

În ultimele tratate străine de chimie de război („Guerra chimică” de dr. Att. Izzo) este însemnată o substanță misterioasă care este în stare să solidifice lichidul din canalele semicirculare ale urechilor, fapt care influențează asupra echilibrului oamenilor și animalelor.

Se studiază intens în toate domeniile și nu trebuie neglijată declarația — foarte justă dealtminteri — făcută de un mare chimist japonez care a spus — cu mândrie că Japonia nu a pierdut și nu va pierde nici un război.

GAZETARIA ÎN JAPONIA

În tehnica de pace, primul Japonici nu poate fi pus la îndoială. Este deajuns să arătăm un exemplu din cele multe. În privința tehnicii ziaristice, Japonia ocupă primul loc în lume. Cel mai mare ziar japonez, „Nichi Nichi” apare în două ediții zilnice de patru milioane exemplare. S'a reușit aci, pentru prima oară în lume, să se transmită fotografia ziarului pe fir și fără fir, în cele mai depărtate centre ale Japoniei, publicându-se astfel concomitent aceeași ediție, la aceeași oră, în Tokio, Nagasaki ori Fusau din peninsula Coreea!

Pentru a încheia, trebuie să mai recunoaștem japonezului o calitate: este cel mai curat om din lume. Nici un popor nu dă atâta importanță curățeniei ca și japonezul. Un japonez nu poate fi văzut pătrunzând în casă cu încălțăminte de stradă.

Dacă judecăm bine, îi dam dreptate.

Presă engleză scrie:

Dezorganizare și incapacitate în producția de război a Angliei

Opoziția politicilor laburiști

Stockholm (Ceps). — Corespondenții londonezi ai presei suedeze anunță că terminarea vacanței parlamentare în Anglia va aduce numeroase atacuri ale opoziției împotriva cabinetului de război englez. În timpul vacanței parlamentare, numeroși politicieni laburiști s'au ocupat cu criticarea randamentului insuficient al producției de război englez. Criticele deși recunoșteau în parte străduințele ce se fac pentru o majorare a producției, ele vorbeau totuși deschis despre o dezorganizare și incapacitate personală, care înfrânează producția

ATACURILE ZIARULUI „DAILY HERALD”

Foarte aspru a atacat în această direcție organul Partidului Laburist „Daily Herald”, care susține că în numeroase ramuri industriale de mare însemnătate sunt în permanență angajați lucrători a căror capacitate de lucru este folosită numai pe jumătate. Organizația de breslă a lucrătorilor din industria metalelor a adresat proteste diferitelor ministere, dar mai ales ministerului pentru procurarea materialelor prime, ministerului pentru construcția avioanelor și autorităților militare cumpărătoare de material de război. În proteste se arată că se dau comenzi fără o cunoaștere exactă a situației, fără a se ține seama de brațele de muncă disponibile, de rezervele de material și de termenul de livrare.

„CURĂȚIREA” POSTURILOR SUPERIOARE DIN STAT

„Daily Herald” crede că numai printr-o drastică „curățire” la posturile înalte de stat se poate obține o îndreptare a situației. În timp ce întreaga țară simte o mare nevoie de mașini, transporturi întregi de mașini stau cu săptămânile în diferite porturi. „Ministerul Comunicațiilor” scrie mai departe același ziar — nu este în stare să se adapteze, nici măcar în parte, cerințelor de război. Lipsa de cărbuni amenințătoare este motivată pe la ministere prin „greutățile de transport”, cu toate că după proastele experiențe din anul trecut se promisese pentru anul acesta o îmbunătățire”. Ziarul critică deasemenea și insuficienta utilizare a posibilităților de transport pe apă și șosele. După izbucnirea războiului guvernul a preluat sub supravegherea sa toate societățile de cale ferată particulare. „La City, scrie ziarul, domnește „o mulțumire surâzătoare” pentru faptul că guvernul adaptează politica lui de transporturi intereselor acționarilor.

SCRISORILE DIN „TIMES”

Critica din „Daily Herald” nu este unică, cum ne-o dovedesc scrisorile cetățenilor adresate lui „Times”. Într-una din aceste scrisori politicianul englez Sir Auckland Geddes, arată că „în străduințele guvernului de a folosi capacitatea de muncă a națiunii nu se observă nici cea mai mică urmă de logică”.

Pensionarii din Brașov să se prezinte neînârziat la biroul pensilor

Brașov, 24. Pensionarii din orașul Brașov sunt invitați să se prezinte imediat la Ad-ția de Incasări și Plăți Brașov, biroul pensilor, cu carnetul de pensie și buletinul biroului populației, pentru completarea cererilor tip ce se găsesc la acest birou.

Bonurile de pensie pe luna Ianuarie 1941 să fie semnate și trecut No. buletinului dela biroul populației.

Completarea cererilor fiind în interesul pensionarilor, sunt rugați să se prezinte fără întârziere.

*

Brașov, 24. — Se aduce la cunoștința văduvelor de război necăsătorite și orfanilor de război grade inferioare din orașul Brașov, cu pensii trimestriale, că în conformitate cu Decretul-Lege publicat în Mon. Of. No. 57/1/941, urmează să depună la Ad-ția Financiară Biroul pensilor, următoarele acte pentru majorarea pensiei cu începere dela 1 Ianuarie 1941:

1. Titlul de pensie în original.
2. Carnetul de pensie.
3. Certificatul de domiciliul avut la 1 Ianuarie 1932, eliberat de Chestură Poliției Brașov.
4. Văduvele necăsătorite refugiate din teritoriile cedate vor prezenta în loc de certificat de domiciliul avut la 1/1/1932 o declarație scrisă pe a lor răspundere, de domiciliul avut la 1 Ianuarie 1938.

Pensionarele I. O. V. evreice vor aduce și certificatul de revizuirea cetățeniei române.

Arestarea unor periculoși spărgă'ori

Brașov, 24. — Acum câteva zile, în urma îndelungatelor cercetări ale comisarului ajutor Gheorghe Bucșa, au fost prinși spărgătorii Kovacs Augustin și Mircea Radu. S'a dovedit că susnumiții au dat numeroase lovituri în localitate la următoarele prăvălii: Theria Tartler din str. Regina Maria, Hemen Lucas, din Calea Victoriei, Alex. Szabo din str. Cuza-Vodă, Zerbos Martin din str. V. Lucaci etc.

Asupra lor s'au găsit o mulțime de unelte, de care se foloseau la săvârșirea spargerilor: un drug de fier, surubelnite, fierăstrae și mănuși pentru a nu lăsa amprente.

Poliția a mai arestat și pe tainuitorii spărgătorilor, femcia Ciolan Lucia din comuna Căndești jud. Buzău.

Cu actele dresate, spărgătorii și tainuitorii au fost înaintați Parchetului.

Dela Astra culturală

Pentru „Astra culturală” și-au răscumpărat felicitările de anul nou, 1941, următorii:

- Prof. univ. Dr. Ionuț Moldovan, Sibiu, cu Lei 500; Dr. Ilie Ben, medic, Sibiu, 500; dr. Gheorghe Moga, medic-general i. r., Sibiu, 500, Eufrosina Sandru, Alba Iulia, 500 Dr. Ioan Goia, prof. univ. Sibiu, 500; Dr. Lucian Borcea, avocat, Sibiu, 300; și dl. Dr. Valeriu Bologa, prof. univ. Sibiu, 300; Iuliu V. Albini, Zlatna, 200; Ilie Rusmir, prof., Oravița, 200; Ing. Andreiu Mălăeșcu, Oravița, 200; Dr. Iustin Nestor, avocat, Blaj, 100; Paul Nica, notar Vărădia, jud. Caraș, 100; Dr. Mihăilescu Vasile, Oravița, 100; Subdir. Ing. Moacăș Ioan, Oravița, 100; Ing. Șerengău Mihail, Oravița, 100; Ing. Pohl Francisc, Oravița, 100; Musa Victor, insp. Oravița, 100; Ing. Székely Ștefan, Oravița, 100; Insp. Al. Bărcă, Oravița, 100; Dimitrie Boitor, Oravița, 60; Mihail Oravițan, Oravița, 50; Ionel Moldovan, Oravița, 50.

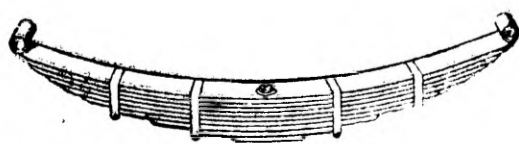
Tuturor celor de mai sus li se exprimă cele mai vii mulțumiri din partea comitetului central al „Astreii”.

SZABO MARTIN

Fondat 1907

Telefon 18-35

Atelier special pentru reparare și confecționarea arcurilor de automobile

BRAȘOV, Str. Ing. Eug. Ionică 76

ABONAMENTE:

- Pentru țărani 200 Lei anual
 Pentru intelectuali (ediția de Brașov) 500 Lei -
 Industrii 1000 Lei -
 Abonam. de sprijin 2000 Lei -
- Abonamentele și orice inserări sau publicațiuni se trimit pe adresa: Administrația „Gazeta Transilvaniei” Calea Victoriei 35, Brașov.

DE TOATE

Ce se întâmplă în lume într-o oră

După datele culese din întreaga lume de Oficiul central de statistică din Stockholm, într-o oră se nasc 5400 persoane și mor 4600, se produc 198.000 delicturi variate dintre care 177.000, adică 8 din 9, sunt pedepsite; se consumă 3 milioane kg. de cartofi, 25 milioane kg. de pâine, 3,6 mil. kg. carne, 3,5 mil. kg. pește și 100.000 tone de zahăr, în timp ce se fumează 180 tone de tutun, se ard 125.000 tone de cărbune și 160.000 tone de ulei mineral.

Intr-o oră se fabrică: 7500 automobile și cca 2000 tone hârtie, cea mai mare parte pentru rotativă, din care se scot, tot într-o oră, 1.700.000 numere de ziar, revistă etc.

Se rulează pe oră 57 km. de film, se expediază 1 miliard 200 mil. scrisori și 115 mii telegrame.

Tot în spațiul celor 60 de minute soarele parcurge 107.000 km. din orbita sa în spațiul sideral, se produc 1800 de furtuni și cad asupra pământului 400.000 fragmente de stele și meteorite.

CENTENARUL TUBURILOR DE PASTĂ DE DINȚI

Tuburile de staniol, din cari în fiecare dimineață întindeți pe peria de dinți câțiva centimetri de pastă, au împlinit o sută de ani. Au fost inventate în anul 1841 de americanul John Rand, fabricându-le pentru prima oară din plumb, cu scopul de a conserva culorile de ulei. Astăzi, tuburile acestea se întrebuintează pe o scară atât de mare, încât întreaga industrie mondială produce anual cca jumătate miliard de tuburi.

DENȚIȘTII AMBULANȚI

Deși în China nu lipsesc clinicile moderne de dinți, mulți dintre chinezi, — în special țărani — rămân pe lângă vechea obicei de a-și scoate dinții în mijlocul străzii. Dentiștii ambulanzii se așează în colțul străzii din cartierul cel mai populat al întregului lor cabinet „medical”, un scaun pentru pacient și foarte primitive instrumente chirurgicale.

Scoaterea dinților se face în prezența unui însemnat număr de spectatori.

NERVII ȘI CURENTUL ELECTRIC

În multe nenorociri produse de curentul electric s'a putut observa importanța factorului psihologic. Depinde de starea sufletească în care se află cel curentat, dacă el scapă sau moare în cele mai multe cazuri, omul curentat în timpul somnului nu moare, chiar dacă curentul este de înaltă tensiune. Se pare deci că moartea nu provine atât din cauza coagulării albuminei în corpul omenească cât din cauza impresiunii paralizante a frigului.

Colaborarea de arme româno-germană

Aviatorii germani și români au devenit buni camarazi de viață și de sbor

— Un interesant reportaj publicat de presa germană —

Un corespondent german de războiu scrie următoarele despre colaborarea aviației germane cu cea română:

„Pe aerodromurile aviației regale române a început o nouă viață. Aceasta, din ziua în care aviația germană a venit cu avioanele ei de războiu, să apere țara și să fie trupă de instrucție. Nu s'a lucrat mult la stabilirea programelor, căci din ceasul în care au aterizat aviatorii germani, a și început o viață multilaterală de aviator și de zboruri excelente, la cari aviatorii români au putut participa imediat.

La baza aeriană Pipera (Luftstützpunkt Pipera), stau alinate toate tipurile de aparate germane, care poartă svastica și crucea de fier; alături de ele, aceleași aparate purtând cocarda roșu, galben și albastru. Departe, înghesuite într'un colț al aerodromului, stau visătoare câteva avioane engleze și franceze, care se gândesc poate la zilele „mai bune” de odinioară. Acum nimeni nu mai întreabă de ele.

APARATELE NOASTRE ÎN AER

Astăzi aparatele noastre sunt acelea care zboară, contemplând aeroportul din înălțimi, dispărând după nori, apărând din nou și aterizând după ce altele au decolat în locul lor. Pe firmamentul albastru recunoști cu ușurință avioanele noastre rapide de vânătoare, care fac acrobazii și coboară ca o săgeată. Zgomotul monoton al motoarelor din ateliere și hangare este din când în când întrerupt de aparatele de vânătoare care își iau zborul. Oamenii din personalul terestru urmăresc cu interes avionul care a decolat, întrebându-se parcă dacă pilotul respectiv este mulțumit de munca lor.

O VIAȚĂ ACTIVĂ DOMNEȘTE PE PISTA DE DECOLARE

O viață activă domnește pe pista de decolare în fața hangarelor de avioane și a claselor; aceasta pentru motivul că aviatorii români primesc exact aceeași instrucție ca și cei germani. Plantoanele și

curierii aleargă neconținut spre postul de comandă. De aici ai o privire generală asupra marelui aerodrom. Tot aci este și centrala de unde comandamentul — de dimineața și până seara — dă neconținut ordine și dispoziții, atâta timp cât se zboară. Telefoanele zbârnăie neconținut. Se dau ordine pentru decolare și aterizare, se comunică situația atmosferică și se rezolvă toate chestiunile de serviciu. Panglicile unei coroane de advent flutură pașnic în fața acoperișului, mărturie a unui obicei din patrie și a timpului dinaintea Crăciunului. Jos, comandantul, maiorul Handrick, înconjurat de ofițeri germani și români, cercetează notele de sbor. „Sau întors toate pasarele Dvs.?”; întreabă maiorul Handrick pe un comandant de escadrilă român, care tocmai aterizase.

INTELEGERE CU OARECARI DIFICULTĂȚI

La început, aviatorii n'au putut să se înțeleagă chiar așa de ușor unii cu alții. Când lipsea interpretul, era nevoie să se facă apel la mâini. În legătură cu aceasta, circulă și câteva anecdote.

Numai când vremea este proastă, se țin cursuri despre radio, despre navigația aeriană etc.; altfel se zboară, se zboară mereu.

Mayorul Handrick a constatat — și aceasta o afirmă neconținut — că aviatorii români sunt foarte buni din punct de vedere aviativ. Datorită acestui fapt, unul din avioanele proprii sale grupe de comandă, este condus de un căpitan român.

Zi de zi, din zori și până 'n seară, avioanele zboară neconținut. Se fac exerciții asupra tuturor categoriilor de sboruri, se dau instrucții de luptă și se fac sboruri în diferite situații tactice.

Încordarea dispăre și un zâmbet de bucurie înfloresc pe fețele tuturor când avioanele vin la aterizare, unul după altul și se rănduiesc apoi toate laolaltă.

Conducând avioanele de războiu germane, încercate în atâtea lupte, germanii și românii au devenit camarazi buni ai armei aeriene.

CALENDAR

DUMINECA, 26 IANUARIE 1941

Ortodocșii prăznesc pe: Cuviosul părinte nostru Xenofont.
Catolicii serbează pe: Sf. Policarp.

★

Soarele răsare la ora 6.58 minute; apune la ora 18.00 minute.

Lungimea zilei: 9 ore și 22 minute.

Lungimea nopții: 14 ore și 38 minute.

Luna la ultimul pătrar.

INFORMAȚIUNI

Ministerul a aprobat ca impozitul proporțional de 3%, prevăzut de art. 15 § 4 din legea timbrului, la contractele intervenite între C. A. M. și diferiți concesionari, pentru distribuirea produselor CAM, să se perceapă la valoarea aproximativă declarată de părțile contractante și trecută la art. 32 din contract.

Impozitul de 3% se va percepe la comisionul brut, în care se cuprind și cheltuielile de administrație ale concesionarului.

★

Se face cunoscut că întrucât nu toate societățile ale căror bunuri sunt supuse impozitului de echivalent au dat declarații de impunere până la 31 Decembrie 1940 — adică cu 3 luni înainte de 1 Aprilie a fiecărui an, conform art. 16 punctul 5, al. 6 din legea timbrului, Ministerul acordă un ultim termen pentru depunerea declarațiilor, până la 31 Ianuarie 1941.

★

Se aduce la cunoștința generală că Ministerul de Finanțe cu ordinul No. 385.907 din 7 Ianuarie 1941, a dispus ca toate impunerile la impozitul agricol, pentru terenurile rămase neimpuse pe trecut dela recensământul din anul 1937, să se facă fără sancțiuni dacă proprietarii acelor terenuri vor face declarație până cel mai târziu 10 Februarie 1941, în care vor indica întinderea, locul unde este situat, precum și data dela care a devenit proprietar.

★

FARMACII DE SERVICIU

În timpul dela 25 Ianuarie—1 Februarie, la amiază, noaptea și duminica, sunt de serviciu: Farm. „La Ingerul Păzitor” E. Neustädter, Piața Libertății No. 5 și Farm. „La Crucea de Aur”, F. Lukas, Blumăna, Str. Iuliu Maniu 20 a.

Catedre vacante la școala de ucenici și I. A. R.

Brașov, 24. — La școala de ucenici industriali No. 1 din Brașov sunt vacante o catedră de partea literară și una de parte științifică, iar la Școala de ucenici No. 2 dela Fabrica I. A. R. o catedră de partea literară.

Aceste catedre pot fi ocupate de licențiați în litere (cele de partea literară) și de licențiați în științe de preferință Matematici sau Fizico-Chimice (cea de partea științifică).

Amatorii se vor adresa la Camera de Muncă locală.

Mica publicitate

De închiriat o prăvălie în poziție bună și locuință în Satulung. Informații la ziar.

Taur cu autorizație se găsește de vânzare în Zărnești (Brașov) la Gheorghe Cliniciu, str. Abatorului Nr. 205, cu certificatul Nr. 53, din 1940, rasă Siementhal, etatea 15—16 luni, talia 145—150, media 75%. 1—3

De închiriat locuință din două camere mari și dependințe, strada Dr. V. Lucaciu No. 143. 55 1—5

Se caută lucrătoare pricepută pentru Fabrica Nivea-Beiersdorf, strada General Traian Moșoiu 39, Brașov. 1—2

Dactilografă perfectă, iau lucrări numai acasă. Prețul extrem de convenabil. Adresați ziar sub Perfectă.

Se caută calfă în bransa Coloniale, de preferință român, plătit bine. A se adresa: Str. Ing. Eug. Ionică 25, Brașov.

De vânzare: Un dulap de sufragerie cu placă de marmoră. Str. Nisipului de jos Nr. 22, Brașov. 1—8

Schiuri

toate articolele pentru sport de iarnă

Sport Gust
Voevodul Mihai 24
BRAȘOV

ATENȚIUNE!

MARE MAGAZIN DE RADIO ȘI ARTICOLE TEHNICE
LABORATOR DE INSTALAȚIUNI ȘI REPARAȚIUNIDE
RADIO ȘI ELECTRICITATE

C. DRĂGHICI

BRAȘOV

Strada A. Coresi No. 1

Lămpi de radio

la

„ELIMA” S. A.
DE ELECTRICITATE

Brașov, Str. Regele Mihai I, No. 42

Comenzi din provincie

se execută imediat

Portocale

proaspete coite zilnic
la Fabrica HESS,
se găsesc la toate
prăvăliile respective
cu prețuri de cost

ULTIMA ORA

Problema meseriaşilor români

(Urmare din pag. 1-a)

lui de reintegrare națională, au adus cu sine stabilirea la orașe a unui număr din ce în ce mai mare de Români, dar aproape numai ca funcționari sau servitori. Tot venitul lor, ca și al sătenilor, se scurgea și mai departe tot în mâinile comercianților și meseriașilor streini, cari monopolizaseră diferitele sectoare ale economiei publice.

Abia acum în urmă, prin biruința după imense jertfe a Mișcării Legionare, începe a se simți adierea unor vremuri mai bune pentru neamul românesc. Incepe epoca de reparație istorică a atâtor mari nedreptăți ce a avut de suportat. Incepe reintegrarea elementului românesc alcătuitor de stat, în toate drepturile sale uzurpate. O nouă epocă a istoriei naționale se deschide sub semnul marilor reînnoiri legionare.

Rămâne însă nerezolvată problema meseriașilor. Aici nu poți improviza peste noapte un bun meseriaș. Aici trebuie muncă serioasă de ucenicie și trudă grea de lucrător, spre a ajunge să poți concura și înlocui pe ceilalți meseriași streini. Tendința de a duce o viață comodă, lipsită de riscuri, a ținut până acum pe Români departe de cele mai multe meserii. Astăzi constatăm cu durere, că nu avem frizeri, croitori, pantofari, curelari, instalatori, tâmplari, tipografi etc. români, și cu toată dorința noastră contrarie, deseori trebuie să apelăm tot la serviciile streinilor. Statul și oficialitatea caută să încurajeze pe meseriașii români, și de multe ori nu are de unde să-i ia. Ba și acei puțini meseriași români, existenți astăzi pe piață, au lucrători aproape tot numai streini, în-cât noi deși voim să sprijinim pe Români, în fond ajutam cu banul nostru tot pe streini.

Dar atunci, ce ne rămâne de făcut?

Să începem prin toate mijloacele posibile, o propagandă susținută la sate, spre a determina pe țărani să-și trimită copiii la meserii. Să le arătăm că astăzi un bun meseriaș e mai bine apreciat decât un domn, și poate câștiga cât zece funcționari la un loc. Să înceteze deci goana după școli înalte și slujbe la stat, cari îți asigură doar o existență mediocră și precară pentru toată viața, căci un meseriaș priceput și cu tragere de inimă față de meserie, poate duce o viață incomparabil mai plăcută și mai vișumită. Meseriașul este o celulă economică vie, producătoare, din care se alcătuiește marele organism economic al nației. Rolul lui în stat devine din ce în ce mai important. Prin creșterea numărului de meseriași români, vom îndepărta ultimele bastioane de rezistență ale streinilor ce ne stau în calea luptei pentru dobândirea orașelor, asigurându-ne stăpânirea definitivă și completă a acestora.

În propaganda lămuritoare în favoarea meseriașilor, un rol determinant credem că au de jucat preoții și învățătorii, cari trebuie să nu scape nici o ocazie de a accentua necesitatea națională de a se îmbrățișa meseriile de către Români. Din înălțimea amvonului, ca și de pe aceea a catedrei, ei să-și facă un titlu de onoare din propagarea acestei idei salvatoare pentru neam. Să nu uite, că fiecare nou meseriaș român așezat la oraș, însemnează un pas înainte în lupta pentru românizarea orașelor noastre.

În același timp credem că și Mișcarea Legionară, prin opera educativă ce se săvârșește în cuiburi, încă este chemată să dea un impuls hotărâtor în sensul cultivării meseriașilor de către Români. În special la sate, făcând propagandă între familiile cu mai mulți copii, ca barem unul să învețe o meserie.

În felul acesta s'ar realiza un dublu scop. Pe de-o parte accelerarea românizării orașelor prin scoaterea lor din mâinile streinilor, iar pe de altă parte s'ar îmbunătăți starea atâtor români și s'ar ușura viața familiilor cu mai mulți copii, cărora o fărâmițare continuă a pământului, nu le-ar mai putea asigura un câștig suficient pentru un traiu cât de modest.

Dr. I. TANISLAU

Redactor răspunzător: GH. STOICA.

Decret-Lege

privitor la depunerea armelor, munițiilor, explozibilelor de orice categorie și a permiselor de port-armă precum și pentru interzicerea înțrunirilor și adunărilor de orice fel

Articolul 1. — Orice persoană care posedă arme de foc, munițiuni și explozibile de orice categorie, fie în stare de funcționare, fie defecte, deținute sub orice formă, chiar cu permis de posedat și purtat armă, le va preda în 24 ore, dela publicarea prezentului Decret-Lege, împreună cu permisul respectiv, dacă îl posedă, după cum urmează:

a) În București

b) În restul țării:

La sediile Comandamentelor Militare de garnizoană, secțiilor sau posturilor de jandarmi respective.

Se exceptează dela prevederile mai sus indicate ofițerii activi, precum și posesorii permiselor eliberate personalului de pază al instituțiilor care au autorizațiuni speciale din partea autorităților militare. Aceste permise vor fi însă vizitate de Comandamentele Militare, în termen de 24 ore dela publicarea prezentului Decret-Lege.

Armele de vânatoare aparținătoare posesorilor cu permise speciale, vor fi restituite acestora, după 15 zile dela depunerea lor.

Articolul II. — Sunt interzise orice fel de întruniri, adunări de orice fel în piețe publice sau case particulare, localuri închise, fără autorizația Comandamentelor Militare respective.

Articolul III. — Cei care vor contraveni dispozițiilor prezentului Decret-Lege, se pedepsesc conform Decretului-Lege Nr. 3.801—1940, publicat în Monitorul Oficial Nr. 267 din 13 Noembrie 1940, care prevede pedeapsa cu muncă silnică dela 5—12 ani și degradare civică dela

3—5 ani, iar în caz de violență muncă silnică dela 8—15 ani și degradare civică dela 5—8 ani.

Articolul IV. — Instigatorii, complicii, tănuitorii și favorizatorii, precum și acei care vor da ajutor sau protecție sub orice formă, persoanelor ce vor săvârși una din infracțiunile prevăzute în prezentul Decret-Lege, se vor pedepsi cu aceeași pedeapsă ca și autorii principali.

Articolul V. — Perchezițiile se vor face numai de către autoritățile militare, prin organele militare anume destinate și conduse de domni ofițeri.

Articolul VI. — Judecarea infracțiunilor prevăzute în prezentul Decret-Lege este de competența Tribunalului Militar.

Vinovații se trimit direct în judecată, instanțele pronunțându-se în cel mult 24 ore dela sesizare.

Nici o cale de atac ordinară sau extraordinară, nu este admisă.

Hotărârile se execută în maximum 10 ore dela pronunțare.

Dat în București, la 23 Ianuarie 1941.

Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri

General (ss) ANTONESCU I.

Ministrul Afacerilor Interne General de Divizie

(ss) POPESCU DUM.

Subsecretar de Stat al M. A. N. General de Divizie

(ss) PANTAZI

Marele Stat Major COMUN CAT

În Țară s'a răspândit prin: presă, afișe și radio, un manifest intitulat: „Armata este cu noi”, în care se arată că în rândurile oștirii s'ar fi produs defecțiuni în favoarea răzvrătiților.

Marele Stat Major dă cea mai categorică desmințire acestor minciuni grosolane, prin care se încearcă atingerea moralului de nesdruncinat al Armatei.

Pretutindeni Armata își face datoria fără greș.

În toată Țara, autoritatea de Stat este stăpână și la ordinele GENERALULUI ANTONESCU, cu excepția câtorva rezistențe locale, în curs de lichidare.

Populația să-și păstreze calmul și să aibă încredere.

Șeful Marelui Stat Major General IOANȚIU

Comandantul Diviziei 13-a Inf. General GH. ROZIN

Ordonanța No. 2

Noi, General Rozin Gheorghe, Comandantul Diviziei 13 Infanterie, având în vedere l. D. Nr. 856 din 11 Februarie 1938, prin care se introduce starea de asediu pe tot cuprinsul țării și în executarea ordinului telegrafic al Ministerului de Interne Nr. 1581 din 22 Ianuarie 1941, prin care se prescrie depunerea armelor și munițiilor de orice fel,

ORDONAM:

1. Toți locuitorii de pe cuprinsul teritoriului Diviziei 13 Infanterie, adică județele Prahova, Dâmbovița și Brașov, vor depune armele de foc, inclusiv cele de vânatoare, munițiunile explozibile pe care le posedă sub orice formă, chiar dacă au permise eliberate pentru ele, în termen de 24 ore dela apariția prezentei ordonanțe.

2. Depunerea acestor arme și munițiuni se va face în modul următor:

a) În orașele reședință de județ se vor depune la Chestura de poliție.

b) În orașele nereședință, se vor depune la polițiile respective.

c) La sate și în comunele rurale, se vor depune la posturile și secțiile de jandarmi.

3. Proprietarii de case și gazdele de orice fel, unde se vor găsi arme sau munițiuni ascunse și chiar aparținând altor persoane (chiriași, în trecere, mosafiri etc.) vor fi arestați și deferiți instanțelor militare ca și posesorii armelor, dacă nu le vor denunța în termenul prevăzut de această ordonanță.

4. Dela aceste obligațiuni sunt scutiți: a) Ofițerii activi și asimilați, precum și toți subofițerii aflați în activitate de serviciu.

b) Magistrații în funcțiune de toate categoriile.

5. Toți aceia care vor fi găsiți că mai posedă arme, munițiuni și explozibile, după expirarea celor 24 ore, vor fi dați în judecata Tribunalului Militar și sancționați conform ordonanței Nr. 15 din 23 Februarie 1938.

Prezenta ordonanță intră în vigoare astăzi 23 Ianuarie ora 12.

Data Comandamentului Diviziei 13 Infanterie, astăzi 23 Ianuarie 1941.

Comandantul Diviziei 13 Infanterie General GH. ROZIN

Prefectul jud. Prahova Lt. Col. C. MARINESCU

Sărbătoarea Unirii

(Urmare din pag. 1-a)

Mântuirea a venit dela ideea, care și-a făcut loc, încetul cu încetul, în păturile tot mai largi, că toți care au aceeași limbă și lege, formează un singur neam. Voevozi lipiți cu sufletul de altar, ca și de jețul domnesc, hrăniți diin poveștele cuminiți ale Scripturii, deschid drumuri luminoase genului național și năzuințelor lui. Se desgroapă din colbuitele hrisoave pildele de vrednicie ale veacurilor, se întruchipează letopiseștele neamului dându-se ființă de adevăr svonorilor despre originea romană a neamului nostru. În acest sens, cronicarii care au trăit într-un veac adânc frământat politicește, ne apar ca adevărate minuni. Cine i-a îndrumat spre orizonturile largi ale culturii universale, cine le-a inspirat luminoasă certitudine a romanității și unității neamului? Numai credința în tainele Providenței ne poate dumiri, de a cărei statornică priveghere neamul nostru s'a împărtășit în chip deosebit.

Ideea unirii, care a scăpărat în falfăirea spaiei lui Mihai și s'a afirmat prin scânteierile gândirei cuprinzătoare a cronicarilor, a coborât în realitatea vieții naționale prin școala și prin apostolatul cultural al marelui dascăl Gheorghe Lazăr. Pregătindu-se pentru vrednicia arhieriei, sufletul său avea o structură țesută din grelele teoreme ale științei pozitive și din luminoasele axiome ale teologiei ortodoxe. Apostolatul lui nu era ușor, dar entuziasmul îi era prea adânc ca să nu înfrângă toate piedecile. Unitatea culturală începea să se afirme împotriva celor ce ne sfășiau unitatea ogorului străbun, pregătind astfel unitatea politică a neamului.

Din momentul ce ideea unirii a devenit patrimoniul mulțimii, viața neamului nostru era asigurată. Când aceasta ideea a fost „scrisă în inimă”, nu mai putea exista forță materială care să-i poată opri biruința. Energiile neamului începeau să se canalizeze spre o singură țintă. Focul sacru întreținut de ideea unirii a dat putere generației dela 1859 să realizeze minunea dela 24 Ianuarie prin alegerea aceluiaș Domn peste amândouă țărilor. În jețul domnesc bate din nou inimă românească, ale cărei svăcniri cresc până ajuug la intensitatea acelei inimi mari care a însuflețit pe Alexandru I. Cuza. El a știut să desăvârșească opera unirii, dându-ne România cu un singur guvern și cu o singură adunare.

Unirea definitivă a celor două principate era socotită de Domnitorul Cuza drept un pas înainte spre unitatea tuturor Românilor. Ce va mai mult, nici nu se gândea atunci măcar la o amănare pentru vremuri mai bune, ci se silea să-i dea ființă chiar atunci. Aflând că Napoleon al III-lea ar intenționa să sprijine pe Unguri contra Austriei, încheie o alianță secretă cu Ungurii, prin care în schimbul unor servicii mari se obligă să dea României sprijin militar pentru ocuparea Bucovinei și să asigure autonomia națională a Românilor din Transilvania. Dar acest tratat a rămas fără efect politic, din cauză că revoluția Ungurilor contra Austriei nu s'a mai produs în urma încheerii păcii dintre Austria și Franța, iar Cuza era bănuț că urmărește alipirea Transilvaniei. Alte împrejurări politice se iviră pentru împlinirea acestui măref gând. Polonia se rășculară contra Rușilor și se credea că Napoleon al III-lea le va veni în ajutor. În acel caz Domnitorul Cuza era gata să li se alătore pentru alipirea Basarabiei. Speranța i-a fost spulberată prin neintervenția Francezilor. Tot atunci Ungurii au pus la cale o nouă revoluție contra Austriei și au cerut sprijinul României. Domnitorul Cuza le răspunde: „Nu voi ajuta Ungaria să se ridice până ce nu voi ști cu siguranță că Ungurii sunt de acord cu României de peste Carpați”.

Idealul unității neamului se precizase cu nebanuită țărie în sufletele conducătorilor și sub biciuirea lui permanentă au continuat să lupte cu energii sporite, spre a-l vedea într-o zi coborât pe pământul realităților politice.

În ziua de 24 Ianuarie s'a pus piatra de temelie a unității naționale. Evenimentele petrecute în urmă își au izvorul și se sprijină pe temelilele acestei mari zile. Din momentul ce exista un Stat român, cu energiile concentrate sub acelaș steag, din momentul ce aveam o oaste, realizarea deplină a aspirațiilor noastre prin unirea neamului întreg, era numai o chestie de timp.

I. MOȘOIU